

յազգութիւնն դնեն : Այս անգիւղացիները լիովին կ'արգարացնեն կաթնովի ալիւն ոչ մէջն զիւրայ մինչեւ հիմայ մեր բրած բոլոր խորհրդածութիւնները, ուր կըսենք թէ իրենց ուղղային արտօնութեանց եւ առանց նաշնորհութեանց թշնամին Հռովմէ միայն, որոյ նպատակն ու կամքն է զանոնք բոլորովին բնալինջ ընելով արեւելքի մէջ առանձին կաթնովի եւ կեղեցիկներ վը թողուլ, այլ ամենքը մէկ ձեւի մը վերածել, այն է լատինականութեան : Գաղղեացոց պատրիարքին ջանքը դուրսի է . բայց երբոր Հռովմէ կը խօսի՝ դատը կը վերջանայ (Գոմա լըքութեան էսթ) . քառաֆիլիթիան էսթ) . պէտք է որ Հռովմէ հրամանը կատարուի . ուստի եւ խեղճ քաղղեացոց Պատրիարքը պարտաւոր է վերջապէս Պապին ստիպմամբ իւր եկեղեցոյն իրաւունքն ու առանձնաշնորհութիւնները զոհել : Անտարապետն է թէ Գեր. Հասուն ալ անոր պէս ընէր, նոյնը պիտի գար նաեւ իր զըլխուն . ստոր համար, իրրեւ քաղազէտ եւ իր փառաց հողածու մարդ, զուր տեղն Հռովմայ տեղահալութիւններ վրայ հրաւիրելով կարգիստական ծիրանի զըլուիլ չ'ուզեր : Վերջապէս, կ'ամ Հռովմէական ըլլալու չ'է, եւ կ'ամ Հռովմայ կամքին հնազանդելու է, այս երկուքին մէջ տեղը չկայ :

ՆԱԹԵՂԱԿԱՆ ԴՈՒՐԻՐ

Փարիզ 13 փետր. Կ. Պոլսէն եկած հեղափոխութիւնը ծանուցանելով է Բ. Գոմար արամազորութիւն ունի Հայոց մեծագոյն մասին Գեր. Հասունի իշխանութեան ներքեւէն երկու իրաւունք ճանչնուլ : Այլ թուր անհանգիստ է . ճերմածած մը կը վախճուի :

Օրէնդարական ժողովին այսօրուան նիստը բաւական միջակայք եղաւ : Պ. Է. Օլիվիէ Պ. Ժիւլ Ֆոստի պատասխանելով խորհրդարանը յուժնու առաջարկութիւնը հերքեց, զոր ձախակողմանք կը խընդրէին :

Փարիզ 16 փետր. Կը հաւատան թէ Ռօմիոն երկու փոխարինութիւնն հրաժարուող իրաւաւորութիւն ունի եթէ Շնէյարը նախագահն իր զրկած գրութիւնները մերժելը : Արտուակէ : Նիւ Եօր 13 փետր. Մէքսիկայի մէջ պայտամբութիւնը կը մեծնայ :

ՏՐԵՄԵՆՕՍՄԻԹԻՒՆ

Յաղթեցիք Հայութիւն : — Այդ ազգին ապագան մեծ է . — Բարձրագոյն արտական երկուքն հին սովորութիւն մընէ : — Հաւատաքննիչ դերակրայածսուր : — Ազգին աւանդապահ մասը :

Ա. Պատերազմի դաշտին վրայ գետնաթաղ մահացող զարնուած՝ վէրքէն վաղաղ արիւնն ափին մէջ առած օգին մէջ սրակնով « յաղթեցիք » նազուրեցիկն « դոչող թուրանսկիանց Գեր. Հասունն ալ իւր կրեակները պարտաւազիրքն ու կալուածոց շէօճէթները ցիր ու ցան դէպ ի վեր նետելով « Յաղթեցիք » հայութիւնն » պիտի պոռայ : « Յաղթեցիք » ազգ. իրաւունքն » պիտի պատասխանեն տեղապահ Գեր. Առաքելեան եպիսկոպոսը, ատենադպիր Հորասան Յօսեփէան, Աշճեան Մկրտիչ եւ ուրիշ քանի մը դործ տեսնող վարդապետներ . միով բանիւ, յաղթեցիք իր Բարսեղ գերապայծա՞ն » պիտի կրկնէ Հռովմէն բուպիան սարկաւազը : Էնկիւրցիկն յաղթողը Պօլսեցիէն յաղթուեցաւ : Գոտորութեան սմբոցը երկրորդի պատերուն նման ժողովրդական շեփոթայից ազգաշունչ շքուինդէն ինկաւ կործանեցաւ . ժամանակիս հայրենասէր հոգին անոր գետնաթաղ աւերակացը մէջէն սուրբով անցնելուն քիչ ատենէն դատուած տեղն անդամ քեներեւելք պեթեթ ըլլալ :

Փարիզ 17 փետր. Կը հաստատեն թէ 1870 ղրեւորագրութիւնը 400000 և 900000 պիտի լինէ : Ղրեւոր 16 փետր. Իրլանտայի մէջ կալուածական խնդրոյն վրայ Պ. Կլաթոնի պատրաստած օրինագիրն այսօր առաջին անգամ կարդացուեցաւ խորհրդարանին մէջ :

Առեւտրական Հեռագիր. Իտլիերու 15 փետրվար Բամպակ, Մ. Ն. Օ. 11/1-17/8 Մարտի 40000 հարի Գիներն աւելի կը բռնուին : Մարտի 15 փետրվար Յորիննրուն վրայ հանդարտութիւնը կը շարունակէ եւ խիստ քիչ գործ կը ըլլայ : Բամպակ Ատանա պատրաստ 115 » վրաստան » 105

ՅՕՆՏՕ 14 փետրվար Օսմ. Պոսն. Լոնտրոն 44/1/1 » Փարիզ 44 70-44,72/1 » Փոլս 1865 337,50 » Նոր » 306,50

Table with 4 columns: ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ ԵՆԱՄԱՐ ՈՒՅՈՒՄՆԵ. 6 փետրվար ուրբաթ իրիկուն գոցուեցաւ 49 42 7 շաբաթ առաւօտա բացուեցաւ 49 43 կէս օր գոցուեցաւ 49 48 բացուեցաւ 00 00

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱԹՈՂԻՍ ԱԶԳԱՅԻՆԻ

Հումեական ազգայնոց մէջ տեսնուած աւանդապահական շարժումը բազում նկատմամբ ուշադրութեան արժանի է : Ազգային ղեկավարները յամար ժամանակ զպոռուելէ եւ զբեթէ մարելէ ետեւ, նոր զորութեամբ կը մայրաքաղաքէն եւ անդրալեւանական կղերին այնչափ տարիներէ ի վեր հիմնած շէնքը կործանելով կը ստապուէ : Հում իրար անցած է, բայց իր յետադիմական ջանից եւ անաթեմայից հակառակ, յառաջդիմութեան անյեղի օրէնքը պէտք է որ իր գործը տեսնէ : Այնչափ ժամանակներէ ի վեր

այս « Անցայ եւ ալ տեղն իսկ չէր երեւար » կըսէ իմաստունը : Ի՞նչ բանի ծառայեցին այդչափ յամառութիւն, փառասիրութիւն եւ դալթակողութիւն . . . : Բաժանեալ ժողովուրդը կրկին բաժնուեցաւ . . . բայց դիտարարեց մէջէն կը գտնէ մասնիչը եւ լուսաւորեալ աշխարհի առջեւ զանի կը խայտառակէ : Մորեռանդ կղերին նենդուպատիր եւ ազգակործան քաղաքադիտութեանը գէժ կը մաքառի կը զարմանայ անդրալեւանական տգէտ կղերը անոր յանդուգն բայց ազգասիրական դործոցը վրայ : Քահանայից մէջէն ողջամիտ եւ աւանդապահ մասն ընտրելով Արեւ Նպարքային առջեւ կը հանէ : Սէտք եղած ատեն անոնց լալ, պէտք եղած ատենը ծիծաղիլ կուտայ . . . իւր դարաւոր հաւատարմութեան ապացոյցներով բարձր : Ալի փայլէն արածութիւն կը արտանայ Հասունէն եւ անոր գործակիցներէն բաժնուելու . . . զինքն ազգակործանին երկաթեայ ճիւղաններէն ազատող տէրութեան եւ բարձրագաւ

կաթնովի ազգայնոց վրայ տիրած թրմութիւնն եւ կղերին ազգեցութեան գերիշխանութիւնը չ'կըցաւ բոլորովին անոնց երակին մէջ հասած հայիական սրեան ջերմութիւնը չ'կըցանէր, եւ անա լատինականութեան դէմ բողոքելով միաբերան կը դռնէն : Մեք ալ Հայկայ որդիներն ենք :

Անհնար է որ ամեն հայ այս յայտարարութեան սրտադին ծախսահարութիւններ չ'ընէ : Գանի որ վեճը Գեր. Հասունի անձին դէմ ամուլ դանդաւաններու վրայ միայն կը կայանար, շարժումն ըստ մեզ այնչափ կարեւորութիւն չ'ունէր, ինչպէս որ սակէ յառաջ ալ մեր կարծիքը յայտնած էինք : Բայց գործն այն անձուկ շրջանէն անցաւ . Հռովմայ արքանեակներուն բռնաւորական ընթացքը ժողովրդեան ամենէն պարզամիտներուն անգամ աչքը բացաւ եւ ամենէն չափաւորեալներուն համբերութիւնն ըստպատեց : Զըրեկի տեսարան . առաջին անգամ տեսնուեցաւ Քլիտոսի կրօնին մէկ պաշտօնեայն, խաղաղութեան եւ սիրոյ աշակերտ մը, որոյ պարտն է ներել եւ ոչ պատժել, չորս հարիւր այլազգի զինուորաց օչնութեամբ եկեղեցի երթալ եւ պատարագ մատուցանել ի յիշատակ նորա՝ որ իւր չարարանաց ղիշերն ըսաւ թէ իւր էրկանար հօրն ազգայնով կրնայ հրեշտակայ բանակ մը օգնական իջեցնել, բայց եւ այնպէս ինքզինք անդէն մատնեց կատաղի ամբողջ մը ձեւը : Իսկ հոս անոր աշակերտեալ անձ մը՝ երկուսը զօրութիւն իրեն ի թիկունս օգնութեան կաշկով կը ներկայանայ անդէն ժողովրդեան մը, որ միայն իր նուիրական իրաւանց բռնաբարութեանէն կը դանգաճի, եւ առանց բռուն միջոցներու՝ իր բռնաբարիչ համարած անձին անտան յիշատականութիւնը Մ. Խորանին վրայէն լսել չուզեր :

Այս բազմաթիւներ Միտիքական ղեկավարներ չ'է որ կ'ընենք, այլ պարզապէս սրբապաշտութեան մեծութիւնն ու կարեւորութիւնը ցուցնելու համար Տարակոյս չ'կայ որ ոստիկանութիւնը յանցանք չ'ունի անցեալ երկուշաբթի Մ. Յ. Ասիերեանի եկե-

տիւ անձանց շնորհակալութիւններ կը մատուցանէ . . . վերջապէս 25-30 տարուան այդչափ տաժանելի ցաւ օք յընցած մաքաւր եւ հայրենասէր ազգութեան մանկիկն ի լոյս կընծայէ . . . շարժումն մը մը մէջ՝ շատ տարիներու կարօտ դործ մը կը լինցընէ : Իրանի, կըսեմ ու պիտի կրկնեմ ուրեմն . « Այդ ազգին ապագան մեծ ու լուսաւոր է : »

Գ. Հայը զարմանայի յատկութիւններուն . . . զինքն սիրողները կը պաշտէ կը դողէ ու անոնց անունը մինչեւ ամպերը կը բարձրացնէ . բայց ազգատեսաց մարդուն անուն անգամ լըսելով իր ականջներն ազտուել չուզեր : Փետրվար 13 կիրակի օրը ճայնուոր պատարագի ատեն Գեր. Հասունեանի անունն յիշատակութիւնն ըլլալուն արք. եւ կանայք միաձայն երգով զայն խափանել իրենց խղճմտանքին պարտք եւ եկեղեցու սրբապայծառ պատիւ համարելով, սկսան « դո՞՞՞նք ինչ » շարականն երգել : Բարախ եմ որ ժողովուրդը կարծուածին չափ դառն է անհոգ չէ եղեր իւր կրօնական պարտքերուն մէջ : Շարականները մեր սուրբ հարկէն բարձրագոյն երգուելու համար շարագրուած են : Գլխառնութեան հին ատեններն աչքիս առջեւ եկան, երբ ամբողջ քրիստոսաւոր ամբողջ դալիւներուն հետ կերպէր ի թէ Քրիստոսի եկեղեցոյն հիմանտու թագաւորներէ

ղեցոյն մէջ իւր ներկայութիւնը ցուցնելով, քանզի հրաւիրանօք դառնած էր : ուստի բոլոր պատասխանատուութիւնն անոնց վրայ կ'ընայ, որք այս անտեղի եւ անպատեհ հրաւերն ըրած եւ ոստիկանութեան պաշտօնէին կողմէն ալ եկեղեցու դուռը յայտարարութիւն մը փակցուցած էին, որով հրաման կը տրուէր արանց եւ կանանց պատարագի ժամանակ բարձր ճայնով աղօթք ընել, եւ կը ծանուցուէր թէ « Ով օք բարձր ճայնիւ աղօթելով պատարագն ընդմիջէ, ըստ օրինաց պիտի պատժուի »

Հայ կաթնովի ժողովուրդն այս ըստպատեցալու առջեւ իմաստուն խոհմանութեամբ վարուեցաւ, այսինքն Գեր. Հասունի անունն յիշուած ժամանակ եկեղեցին ձգեց դուրս ելաւ : Ռըիշ տեսակ ընթացք մը կրնար ծանր հետեւանք ունենալ, եւ ոչ միայն նոյն միջոցին զինուորաց ուղղակի միջամտութիւնը հրաւիրել, այլ եւ մատնիչներուն պատեհութիւնն մատակարարել որ ժողովուրդն իրրեւ սպառնալու մատնեն կատարուեցաւ իրրեւ առջեւ : Արգէն ամբաստանութիւնները պակաս չ'են, եւ ատենց պատասխանելու համար է որ վերանշուք Տիրան պէյը լէյիլնիթ — Հէրըլի նամակ մը ուղղած է՝ իրողութիւնը ճշմարտութեան լուսով նրկաբարձրելու համար : Ոստիկանութիւնը ժողովրդեան բարձր ճայնիւ աղօթքը կ'արգելու . բայց անոր թեւաբրկները մտացած են բոլորովին թէ ըստ Հասունեանեաց եկեղեցու իրրեւ սպառնալու ժամանակ ժողովուրդն ալ իրաւունք ունի զպայց հետ երգելու, որք դասին վերայ իրեն ներկայացուցիչն են, ուստի ժողովրդեան բարձրագոյն աղօթքը ոչ միայն յանցանք չ'է, այլ իւր սպառնքէ է : Գեր. Հասունի անունն յիշատակութիւնը խափանուելուն վրայ ոստիկանութեան պաշտօնէին յայտարարութիւնը լուսութեամբ անցած ըլլալու Տիրան պէյը այս կէտով վրայ դիտողութիւն ընել աւելորդ կը համարի, բայց միւս կէտերուն վրայ իւր սուած բացատրութիւններն ըստ ամենայնի օրինաւոր եւ եզրակացուցիչ են :

Ոստիկանութեան այս տարօրինակ միջամտութիւնը զուտ կրօնական խնդ-

հալածուած ատենները ժողովուրդը ազատ համարձակ մատուցող ղոհաբանութիւններ կը մատուցանէր, ի՞նչ պատճառաւ այս նորօրինակ հարձանքին եւ խղճի մտաց բռնաբարութեան միջոցին չափով երգէ . . . ու գերի եղբայրներուն ազատութիւնը չափով խնդրէ . . . միթէ բարեպաշտական ջերմ ետանդին անձ եւ սահման կըրնան ղրուել, Գեր. Հասունեանի պատեհքն է եղեր, ժողովուրդը « դո՞՞՞նք ինչ » երգելուն պէս ճայնուոր պատարագը դադարի : Ի՞նչ կըսէք այս հրաւանիս միթէ ղարմանք չի՞ պատճառուեր ձեզի : Բայց քահանայներ եւ զըպիլքը առանց այդ պարբերաւոր հրամանին ականջ կախելու, ճայնուորն առաջ ատրին, « սասնի բան տեսնուած չէ ու չ'կրնար ըլլալ » ըսելով : Սուրբ պատարագին ուստի լուսն, Աստուծոյ տաճարին նախամտաւոր ու ազգային իրաւանց պայտան հանդիսացող ամբողջ եկեղեցոյն բակը կախուած առաքելանարգ Առաքելեան գերասպայծառն ծանուցաւորին վրայ դիմեց, որուն մէջ գերապատիւ եպիսկոպոսը ինքզինք ամուսյ 14 ին նոյն եկեղեցին պատարագելու կը հրաւիրէր : Բարաւոր ձեւք յանկարծ օգին մէջ բարձրանալով այն թուղթը կար կատրըրն ու մէկըմէկու բաժնեցին . ամեն մարդ անկէ բաժնի մ'ունենալ կուզէր . . . կանայք եւ տղայք ալ իրենց համար մաս կը պահանջէին :

այս մը մէջ, ինչպէս մայրաքաղաքին
օտարազգի լրագրիւններն ալ գիտողու-
թիւնն էրնեն, Գրիստանեայ ազգաց
վրայ նորաստաւոր սպաւորութիւն չ'ը-
րաւ: Այս դէպքը երկուշարթիէն 'ի
վերջալմովի չ'եղող հասարակութեանց
բերանն է: Յոյներն ու Հայերն ալ շա-
րունակ անոր վրայ կը խօսին, եւ թէ-
պէտ այս միջամտութեան օր մ'իրենց
ալ հասնելու վախը լէվընթի կարծա-
ծին չ'աի մեծ է: Բայց անտարակոյս
միջամտութիւնն ըստ ինքեան չ'էր կըր-
նար միաքերը չ'ալ զէլ: Իսկ կաթո-
լիկ ազգայնաց դալով, լէվընթի—է-
ըլլտի ուղեւալ ուրիշ նամակ մ'այս-
պէս կը նկարագրէ անոնց զգացած
սպաւորութիւնը. « Իւրաքանչիւր ոք
ինքնիրեն կը հարցնէ թէ արդեօք ար-
սիկա Գրիստանեական կրօնի պաշտօն-
եայ մ'է որ չ'որս հարիւր զինուորաց
պահպանութեան ներքեւ պատարագ
մատուցանելու կուզայ, եւ թէ արդ-
եօք այսուհետեւ ոտսիկանութեան
պաշտօնեայն պիտի ճանչնանք մեզի
կրօնական դրութիւն: Նոյն նամակին
խօսքին նայելով, եկեղեցւոյ մէջ մըտ-
նող գաղանի ոտսիկանութեան գործա-
կաններն ալ Ռէյօլըր ատրճանակնե-
նով զինեալ էին, թէ եւ մեք ալ լէվընթի
էրըլտի հետ ասոր հաւատալ չ'ենք
ուզեր: »

Իսնով զէպքերը կրկնել չ'ենք
ուզեր, բայց եղածներէն կը տեսնուի
որ Հոռոմէական Հայ ժողովրդեան ներ-
կայ պարագայից մէջ անկարելի պիտի
ըլլայ իւր ստակով կառուցեալ տաճար-
ներուն մէջ հանդարտ խղճիւ եւ ան-
վրդով իւր աղօթքն ընել: Ուստի ա-
ռանձին տաճարներ ունենալու համար
տէրութեան ըրած աղաչանացարդիւն-
քին սպասելով Համազգեաց ընկերու-
թեան ժողովարտիլն առ ժամանակեայ
եկեղեցւոյ փոխարկած է, եւ հոն ուր
Գեր, Հասուն ազգային զգացումն ընդ-
միշտ խղճած կը կարծէր, հոն անոր
կենդանութիւնը յաղթական կերպիւ
կը նուիրագործի:

Ինչ պիտի ընէ հիմայ Հոռոմէ պիտի
անասայ այս դանդաւանաց ճայներուն
եւ պիտի թոյլա որ Հոռոմէական Հայ
ժողովուրդը իւր վաղեմի իրաւունքնե-
րը պահպանելով իր աչքին առջեւ

հերձուածող համարուած ազգի մը ծե-
սերը արարողութիւնները եւ ազգայ-
նութիւնը պահպանէ:

Մեք չ'ենք կարծեր թէ Հոռոմէ
իւր ընթացից դժէն խտորի. ուստի
թէ եւ կիրքերը ցածուցանելու համար
առեւելեւս փութով իւր գործը յառաջ
պիտի տանի: Մինչեւ հիմայ զարմանք
կուզար մեզ որ Հոռոմէական ազգա-
յինք, որոց մէջ հայ անուան պարծանք
եղող այնպիսի բարեկիրթ անձինք կը
զանուին, եւ որոց մէջ Միւրթարեան
միաբանութիւնը, որչափ ալ որ վերջե-
րս իւր հակազդային ընթացիւք իւր
առաջուան համարուել կորուսած էր,
բայց տակաւին ազգային լեզուին
պատմութեան եւ գրականութեան
մատուցած պայծառ ծառայութիւն-
ներն անժխտելի էին, անդրաբերեալ
կուսակցութեան ձեռքը հըր գործիք
մ'ըլլան: Բայց ահա ժամն եկաւ որ
իրենց ազգութիւնն աչխարհի առջեւ
պաշտպանելով անդրաբերեալ կուս-
ճը բոլորովին թոթափեն եւ Հոռոմէայ
թմրեցուցիչ ազդեցութենէն ազատե-
լով իրենց նախնեաց փրկարար առն-
գութիւնները պահպանեն: Այս ըն-
թացքին մէջ, թէպէտ եւ ազգին մե-
ծազոյն մասին հետ կրօնքով չ'միա-
նան, բայց անոնց կըրպարական հա-
մակրութիւնը հաւատարմեւ կը վայելին
եւ ազգին երկու ճիւղերը, իրերէ մի
եւ նոյն արմատի շառաւիղներ՝ իրարու
զիրկընդիստան փաթթուելով, կը զար-
դանան եւ կը յառաջադիմեն փոխա-
դարձ սիրով ու կրօնական ներդու-
թեամբ, 'ի սլարմանս Հայ ազգին եւ
Հայ անուան:

Նախընթաց թուով յարգել կաթո-
լիկ ազգայնոյ մը մեզ տուած տեղե-
կութենէն առնելով հրատարակել
էինք թէ ազգային իրաւունքներն
Հոռոմէայ ակթովն յանձնելու վերաբե-
րեալ գիրը մի միայն Գեր: Հիւրմուղ-
եան եղբարք չ'են ուզած ստորագրել:
Ետքէն ստացած տեղեկութիւններ կը
հաւատարմեւ ինչ Գեր: Միւրթարս Գա-
ղանձեան եպիսկոպոսն եւ ուրիշ մէկ
երկուք ալ 'ի սկզբան չ'են յանձն առել
ստորագրել: Բայց վերջն ինչպէս եղեր

է՛ դեռ լուր մը չ'իւր: Քաղցեացոց
Պատրիարքին գլխուն եկածը յայտնե-
րական յոյս մը չ'տար դործին վախճա-
նին վրայ:

Կը լսենք թէ Պրուսիայի Պիլէճիկի,
Արդու ինիւե Տրայպիդոնի կաթողիկ հայ
ժողովրդոց մեծ մասն ալ Գեր: Հա-
սունեանի դէմ՝ բողոքող մասին հետ
ըլլալին պիտի յայտնեն:

Իրեքշարթի օրը Մեծ Եպարքո-
սին սպարանքը գացող տիկնայք՝ Նո-
րին բարձրութեան Հարէմին ներկայա-
նալով իրենց պատրաստած խնդրա-
գիրը մատուցել են: Բարձր. Սալի վա-
շան ինքեքաղիքը կարգալէ ետեւ պա-
տասխան զրկել է թէ Բ. Գլուսն ար-
դէն կըրարդի այս ինչբոյն, եւ պա-
տասխանն ալ մինչեւ երկու երեք օր
կը արուի: Հետեւաբար այսոր պատաս-
խանըն կ'սպասուի:

Սիսէն Պատրիարքարան եկած հե-
ռազիր մը կը ծանուցանէ, թէ նոյն
վանքի միաբաններէն Յովհան անուն
վարդապետ մը Սիսէն Նիկողոս եպիս-
կոպոսին ինքնակալ կաթողիկոսութիւ-
նը չ'ընդունելով Նիկողոս եպիսկոպոսը
զայն դիշեր ժամանակ իր խուցը կան-
չեր, եւ ձեռքերը կապելով 5-600
խարազանի հարուած տուեր է անոր
իեղձ վարդապետը մահամբձ վիճա-
կի մէջ է:

Այս բարբարոսութեան գործը՝
եթէ ստոր է՝ բաւական է Նիկողոս
եպիսկոպոսին ինչ տեսակ մարդ մ'ըլ-
լալ յուշնելու: Այս ալ քովը պիտի
մնայ արդեօք:

Լրագրոյս 941 թուոյն մէջ հըրա-
տարակուած Հայկական նամակին մէկ
կէտին գէմ Մանգուլի յունիսար 30
թուոյն մէջ կ'ըն յորում մը տես-
նութեամբ արգոյ Պ. Լեւոն այն յօդու-
ածին պատասխան մը գրած ու մեզ
զրկած է, բայց ներկայ թերթին մէջ
անդ չ'ըլլալուն՝ հրատարակութիւնն
յառաջելոյ չ'ընքաբար թուր կը
թողունք:

Վինդրեմ բարեհաճիք աղգասիրաբար
ազգոգուտ Մասիսիզ մի կ'անկիւնը չ'որ-
հել սոյն նամակիս հրատարակութեան:

Երկր տարիէ 'ի վեր Սերաստիայ յուզ-
եալ վիճակը հազիւ հազ դադարման յոյ-
սեր տալ կ'սկսի հարկեալեք արտերու. եւ
այսուհետեւ աւելի եւս յառաջադիմու-
թեան քայլեր կ'ընթացուին:

Արդէն հրատարակած էիք թէ անոց
գանուած Սերաստացի պատուաւոր վաճա-
ռականներ, փոխցածի սեղանաւորներ, ծն-
պաշխներ եւ շատ զիւրի մեծեր եւ բարե-
միտ հասարակութիւն միաբան խորհրդով
եւ համակամ հանութեամբ Սերաստիայ
խարխուլ գահին անուանական անպնոր-
դութիւնը Ամեն. հասարակաց սիրելի Հայ-
բերնապէր Խրիմեան Հայրիկին յանձնելուն
հանրագրով, եւ անմեայն թախանձանք
ընդունել տուեր են Այս բերիկալի լուրը
պատուական Մասիսիզ միջոցաւ բոլոր
հասարակութիւնը կարգաց եւ ուրախ ե-
ղաւ: Բայ 'ի քանի մը շահախնդիր պոռո-
տախօսներէ. ասով բոլոր խօսիւթիւն ա-
տելութիւն յուզուած գաղարեցան, եւ
չ'յուսացուիր որ ասոր դէմ ալ հակառա-
կելու յանդիմող ըլլայ: Ըսածիս անպայման
կրնայ համարուիլ Մեծ. Ծառուեան Յա-
րութիւն Լիկնտի լեռած հրահանդիւնը,
զորս Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրիկ 'ի
պաշտօնէ գրած է թէ Արմ. Պետրոս վար-
դապետին, թէ քահանայից, թէ ժողովուրդ
եան եւ թէ ժողովականաց Գեր. Արմ. Ս.
Հայրը իրեն արուած պատուէրին հա-
մաճան վարուելով, իւրաքանչիւր զիր ի-
րենց տեղը յանձնեց, եւ սկսաւ իւր քաջ-
ատմը շարունակել, եւ բոլոր ժողովուրդ
ու քահանայք ամենայն սիրով հնազան-
դեցան Ս. Հայրիկի բրած անորթնութեան
Արթ Պետրոս վարդապետն ալ պաշտօնէ
ու գործէ ձեռք քաշելով վանքը անանձ-
նացաւ, եւ սկսաւ ճանապարհորդութեան
պատրաստութիւն տեսնել եւ իւր վերջին
հրամշար տալ բարեկամաց, զուրէ թիչ
օրէն ճամբայ ելնէ ըստ հրահանդի Ամեն. Ս.
Հայրիկին:

Գանք քաղաքական անցից, որ անց-
եալ շարթ իրտա դէշ հանդիպեցաւ եւ
բոլոր քրիստոնեայք ստոյնապի մէջ ձգեց
Այն անցից պատճառը բաւական մասն-
նակներէ 'ի վեր հոս արմատացած Հայ ու
Տաճիկ միացեալ սրիկաներ են: Արդարեւ
հետեւանքը գէշ պիտի ըլլար, արիւն պի-

Պ.
Փետրվար 14 Երկուշարթի Տեառն-
ընդառաջի օրը Գաղափոյ եպիս-
կոպոսն առաքինազարդ Յովհաննի գե-
րասպայծառ Սուրբ Յովհանն Ոսկեբե-
րանի ժողովրդեան եկեղեցւոյն մէջ
ինքնահրատեպ ճայնար պատարագ
պիտի մատուցել ըսինք: Գերս ար-
չալոյր չ'ձագած՝ եկեղեցին զինուորա-
կան խու մեքեր չ'ընապատեալ էր. հոն
քանի մ'ալ թ'ընանթ չ'տեսնելուս շատ
զարմացայ. . . . Աղեքսանդր Պորճիս
Պապին ժամանակը յիշելի Սպանիոյ
հաւատարմութեան պալատներուն
զինաց երբէք այդչափ զօրք տեսնե-
ա՞ծ էր. կարծես թէ Սուրբ—Բար-
թողիմէտի կատարած մ' ընելու կը
պատրաստուէին: Եկեղեցւոյ գանձարուն
վրայ հետեւեալ ազգը կը կարգադրէր.
« Արանց եւ կանանց սուգանք վճա-
րելու եւ բանտարկուելու պատժով
խտուր արգելուած է բարձր ճայնով
աղօթել կամ երգել: » Ահա ասիկ ժո-
ղովուրդը վախնելու համար սքանչելի
դիւս մը. եկեղեցւոյ սուրբ հարք
ու ինններու ճովով ժողովրդեան դու-
հութեան ալ տարակոյս չ'ունիմ՝ որ հե-
թանոսաց մէջ ալ աւետարանը սուինե-
րով կը քարոզուի. . . . Գրիստոնէու-
թեան հարած ինններու ասիկէ դուրս բա-
ներ չ'էին քներ: Լաւ դիտեմ որ այս
հրատարակութեան կողմանէ չ'եր-
կրէք Ծամանեան բարիկամ տէրու-

թիւնը կրօնական ցոյցերը խափանել
չ'է ուզած: Ինչ պիտի ընէ քաղաքա-
կրթութեալ աշխարհքը՝ իննեւտարներ-
րոյ գարուս լուսաւորութեան տեսն
միջնադարեան յետագէմ տեսարաններ,
սուրբ Բարթողիմէտի փորձեր, հաւա-
տարմութեան տրիանի գործը տես-
նելուն. . . . Անտարակոյս անդրա-
բերեալ պատմագիրք պիտի ուրա-
նան այս աւետարանական ոգւոյն հա-
կուակ դէպքերը, ինչպէս կուրանան
ու կը ժխտեն հաւատարմութեան
արիւնարբու տեսաները, միլիոնաւոր
մեղի նման էակներու անտանելի տան-
ջանքները, հրակէղ եւ հեղձաճուկ
մահը, եկեղեցական պատմութեան է-
ջերը նուստատանող ու Գրիստոսի քա-
րոզած մաքուր եւ հիզ վարդապե-
թեան արաբ բերող անարժան պատե-
րու շարքը, իր ազիլի սիրուհոյ տեղ
գործածող Աղեքսանդր 2 ազգապիղծ
քահանայապետը, եւ այլն, եւ այլն.
Դասուք եթէ մի ըստ միով յիշելու
ըլլանք, ոչ գրիչ ոչ մեղան եւ ոչ թուղթ
կը բաւէ: Առաքինազարդ Առաքել-
եալ դերասպայծառ սուիններուն մէ-
ջէն անցնելով եկեղեցւոյ մտու: Այն
միջոցին ժողովրդեան մէջէն ճայն մը՝
« ՂԱտուած, թագաւորն եւ ազգը
սիրող եկեղեցիէն դուրս ելնէ » գո-
չեց. եւ ահա եկեղեցւոյն երեքդունե-
րէն արանց եւ կանանց, ծերաց ու տղայոց
հեղեղանման խուռն բազմութիւն մը
դուրս թափիլ սկսաւ. հրացանակիր

զօրքերը ժողովրդական շարժում մը
կարծելով հրացաններն օդին մէջ բարձ-
րացուցին, բայց խարուեցան: Ասիկա
ազգին աւանդաբայս եւ ողջամիտ մա-
սն էր որ Աստուծոյ տաճարին պըղ-
ժուելուն եւ Գրիստոսի Տեառն մերոյ
միւսանդամ 'ի խաչ ելնելուն հանդիսա-
տես ըլլալ չուղեւով արհաւիրք կը մեկ-
նէր այդ Գողգոթայէն: Եթէ ճիսուս
Գողգոթայի վրայ հրէից ձեռքը 'ի խաչ
եւալ, հոս նոյն իսկ իր պաշտօնեայնե-
րէն խաչին վրայ կը բարձրանայ. . . .
Աստուած եթէ մահացու մեղքերէ
կը խորշի, ի կեղեցիէն կ'ըլլալ բազմու-
թիւնը հեռուէն նկատուին աչքին եր-
կայն օձի մը նմանութիւնն ունէր, որ
ճամբայներուն մէջէն սուրբով օձա-
ձեւ կանցնէր կերթար, որու դուրը
արդէն Լալէ փողոցը թիւ 13 ժող-
վարանը մտեր էր, բայց պոչը դեռ ե-
կեղեցիէն դուրս երած էր: Քիչ
ատենէն եկեղեցւոյն մէջ քանի մ' օտա-
րազգիներէ զատ մարդ չ'մնաց Ներկու
անդամ Տրապիզունէն ու անգամ մը
Լիկիւրիլէն մերժուած առաքինազարդ
ու քաղցրաբարոյ Յովհաննի գերապայ-
ծաւ պիտուորներէ չ'ըլլալապատեալ հա-
ւատարմութեան սպարանը վերա-
գարծաւ:

Ե.
Նոյն օրը մինչ Յովհանն Ոսկեբերան
եկեղեցւոյ մէջ յամառութեան, փա-
ռասիրութեան, հետոյ եւ նախանձու
պատարագով Քրիստոս տէրն մեր վե-

րըստին կը շարաբուէր, անդին Լա-
լէ փողոցը թիւ 13 ժողովարանը եկե-
ղեցւոյ փոխուած, զոհութեան ճայները
գէպ յերկինք կը բարձրացնէր: Փո-
թիւրկայից ու լեռնակուտակ ալիաց
մէջ խաղաղութեան եւ հաշտութեան
սրբալոյս մ'էր ասիկա Սրբ. Քիւ-
րէլեան Յովհաննի վարդապետը արա-
շարժ ճայնով ու ջերմ եռանդով սուրբ
պատարագը մատոյց ըստ հին սով-
րութեան Հայաստանեայց եկեղեցւոյ:
Ծատ մարդ ուրախութեան արցունքներ
թափեցին. հազար մարդէն աւելի ժո-
ղովուած էր հոն. ինչ քաղցութեամբ
եւ աւետարանական հեղութեամբ կը
վարուէին մեկըմէկու հետ. . . . Այս
սրբութեան տաճարը մարմնեղէն հը-
րացանակիր զինուորներու տեղի հը-
րեղէն բոցակէզ սերտիքէներէ պա-
շարուած էր: Դուրս մնացած ժող-
վուրդն ալ փողոցն « դոհութիւն »
կերպէր: Հասունի անունն երբէք չ'ի-
յիշուեցաւ: Մտորադրութեանց թիւը
հազարն անցեր էր նոյն օրը: Կըրուի
թէ Լիկիւրիլէն 400 ստորազրուութեամբ
թու մէջ թէ առաքինազարդ Առա-
քելեան եպիսկոպոսին եւ թէ Գեր .
Հասունեանի հոգեւոր եւ աշխարհա-
կան իշխանութիւնը բացարձակապէս
կը մերժուի:

տի թափուէր եւ մարդասպանութիւններ պիտի ըլլար եթէ տեղական հայրանամ կառավարութեան անիջապէս բռնած ազգու միջոցները յայտարարէին :

Տեղական կառավարութեան բռնած ընթացքը մեծ դժուրեան եւ հնորհակալեաց արժանի է :

Սակայն Չառայ, որ քաղաքէս 12 ժամ հետազոտութեամբ զիւզաքաղաք մ'է, եւ ուր 300 իմոտ հայ ընտանիք կան, կը լսեմք թէ հոն ալ արիւնքները դուրս վերցուցեր են եւ մեծ խռովութիւն հանելու պատրաստութիւններ կրնն են թելեւ չեմք հաւատար, բայց եթէ պատահելիք ալ ըլլայ՝ անմիջապէս մարտու մտադիր է Վսեմ. կուսակալը, ինչպէս որ հոս դարձեալ ամենակուսակալն է եղեմնադորձութեանց դատերը ինք քննելու պատրաստեալ է եւ ընդ որ ժողովուրդը հանդարտեցուցած է :

Չեփինցի մարդասպան կարծեցեալ ուղղութիւն հայ պատանիին համար ամենապատուաւ իրենեան Հայրիկը թէ ի. Գրեհն եւ թէ իր դուրսեմը ազդարարութիւն բրած էր դատաստանը հորէն արդարութեամբ քննուելու համար, որովհետեւ առաջին վիճակները կանխած ինչ Զրաման եկաւ ի. Գրեհն եւ այն ազդու հրամանին համաձայն կրկին քննութեան ձեռնարկուած է կը յուսամք թէ արդարութիւն անշուշտ կը յայտնուի եւ ինչպէս պատանին մասնաւոր ճիշտներէն կազատի . . . :

Չեփինցի անտակութիւնը փակած արդիւրեւ է մեզ. մինչեւ անգամ տունէ տուն երթան չ'ըսեմ անկարելի շատ դժուարին է ուստի երբ արդիւնը պատճառը վերնայ, թէ Չառայ մէջ եւ թէ ուրիշ տեղ պատահած եւ այս առթիւ եղած միտմեքըն ալ Չեփ կ'իմացնեն. ցարձակ այժմ բաւական հիւանդութեան պատճառ եղած է՝ թէ զիւզեցր եւ թէ քաղաք, եւ տեղույ ժողովուրդն ալ զքաղաք եւ միտմեքըն անհարող ընդ ծախք հատուցանելու համար, (կարող անձինք ալ կ'իմենին՝ բայց բժշկի ստակ չեն աք) . սակայն Մեծ. Տ. Շիրինեան Գեորգէ Քէնտին ազդարարաբար ձրինայելու յանձնառու եղած է, եւ շատ ատենէ ՚ի վեր՝ որ ժամանակ որ ըլլայ՝ սոսանց պատճառի եւ զանցառութեան, եւ առանց ծախք առնելու եւ մինչեւ անգամ զիւզ ստակ չ'ամենելով կ'իմայի իրբեւ հարուստ : Այս Տօքթօրը Տօքթօր Ուէստի աշակերտներէն է եւ կրնայ ճարտար հմուտ բժշկաց կարգէ անցնիլ, որուն երկար ժամանակեայ փորձառութեանը ցուցունելին ՚ի զատ յիշեալ Տօքթօրն ալ կ'իմայի : Մեծ. Տ. Շիրինեան էֆէնտին իր քաջ հմտութեան հետ նաեւ ամենայն առաջնութեամբ ալ զարդարուած է . . . ձրի պատուաւ ընելով շատերու բնական զիւզողութիւնն ու իրենց կեանքն ու արեւը իրենց բաշխած է . . . կ'իմայի եւ որ Տէրը միշտ վստ պատանիները եւ անոնց զիւզողութիւնն :

Տեղական կառավարութեան բռնած ընթացքը մեծ դժուրեան եւ հնորհակալեաց արժանի է : Սակայն Չառայ, որ քաղաքէս 12 ժամ հետազոտութեամբ զիւզաքաղաք մ'է, եւ ուր 300 իմոտ հայ ընտանիք կան, կը լսեմք թէ հոն ալ արիւնքները դուրս վերցուցեր են եւ մեծ խռովութիւն հանելու պատրաստութիւններ կրնն են թելեւ չեմք հաւատար, բայց եթէ պատահելիք ալ ըլլայ՝ անմիջապէս մարտու մտադիր է Վսեմ. կուսակալը, ինչպէս որ հոս դարձեալ ամենակուսակալն է եղեմնադորձութեանց դատերը ինք քննելու պատրաստեալ է եւ ընդ որ ժողովուրդը հանդարտեցուցած է : Չեփինցի մարդասպան կարծեցեալ ուղղութիւն հայ պատանիին համար ամենապատուաւ իրենեան Հայրիկը թէ ի. Գրեհն եւ թէ իր դուրսեմը ազդարարութիւն բրած էր դատաստանը հորէն արդարութեամբ քննուելու համար, որովհետեւ առաջին վիճակները կանխած ինչ Զրաման եկաւ ի. Գրեհն եւ այն ազդու հրամանին համաձայն կրկին քննութեան ձեռնարկուած է կը յուսամք թէ արդարութիւն անշուշտ կը յայտնուի եւ ինչպէս պատանին մասնաւոր ճիշտներէն կազատի . . . : Չեփինցի անտակութիւնը փակած արդիւրեւ է մեզ. մինչեւ անգամ տունէ տուն երթան չ'ըսեմ անկարելի շատ դժուարին է ուստի երբ արդիւնը պատճառը վերնայ, թէ Չառայ մէջ եւ թէ ուրիշ տեղ պատահած եւ այս առթիւ եղած միտմեքըն ալ Չեփ կ'իմացնեն. ցարձակ այժմ բաւական հիւանդութեան պատճառ եղած է՝ թէ զիւզեցր եւ թէ քաղաք, եւ տեղույ ժողովուրդն ալ զքաղաք եւ միտմեքըն անհարող ընդ ծախք հատուցանելու համար, (կարող անձինք ալ կ'իմենին՝ բայց բժշկի ստակ չեն աք) . սակայն Մեծ. Տ. Շիրինեան Գեորգէ Քէնտին ազդարարաբար ձրինայելու յանձնառու եղած է, եւ շատ ատենէ ՚ի վեր՝ որ ժամանակ որ ըլլայ՝ սոսանց պատճառի եւ զանցառութեան, եւ առանց ծախք առնելու եւ մինչեւ անգամ զիւզ ստակ չ'ամենելով կ'իմայի իրբեւ հարուստ : Այս Տօքթօրը Տօքթօր Ուէստի աշակերտներէն է եւ կրնայ ճարտար հմուտ բժշկաց կարգէ անցնիլ, որուն երկար ժամանակեայ փորձառութեանը ցուցունելին ՚ի զատ յիշեալ Տօքթօրն ալ կ'իմայի : Մեծ. Տ. Շիրինեան էֆէնտին իր քաջ հմտութեան հետ նաեւ ամենայն առաջնութեամբ ալ զարդարուած է . . . ձրի պատուաւ ընելով շատերու բնական զիւզողութիւնն ու իրենց կեանքն ու արեւը իրենց բաշխած է . . . կ'իմայի եւ որ Տէրը միշտ վստ պատանիները եւ անոնց զիւզողութիւնն :

Մեծ. Տ. Շիրինեան Գեորգէ Քէնտին ազդարարաբար ձրինայելու յանձնառու եղած է, եւ շատ ատենէ ՚ի վեր՝ որ ժամանակ որ ըլլայ՝ սոսանց պատճառի եւ զանցառութեան, եւ առանց ծախք առնելու եւ մինչեւ անգամ զիւզ ստակ չ'ամենելով կ'իմայի իրբեւ հարուստ : Այս Տօքթօրը Տօքթօր Ուէստի աշակերտներէն է եւ կրնայ ճարտար հմուտ բժշկաց կարգէ անցնիլ, որուն երկար ժամանակեայ փորձառութեանը ցուցունելին ՚ի զատ յիշեալ Տօքթօրն ալ կ'իմայի : Մեծ. Տ. Շիրինեան էֆէնտին իր քաջ հմտութեան հետ նաեւ ամենայն առաջնութեամբ ալ զարդարուած է . . . ձրի պատուաւ ընելով շատերու բնական զիւզողութիւնն ու իրենց կեանքն ու արեւը իրենց բաշխած է . . . կ'իմայի եւ որ Տէրը միշտ վստ պատանիները եւ անոնց զիւզողութիւնն :

Մեծ. Տ. Շիրինեան Գեորգէ Քէնտին ազդարարաբար ձրինայելու յանձնառու եղած է, եւ շատ ատենէ ՚ի վեր՝ որ ժամանակ որ ըլլայ՝ սոսանց պատճառի եւ զանցառութեան, եւ առանց ծախք առնելու եւ մինչեւ անգամ զիւզ ստակ չ'ամենելով կ'իմայի իրբեւ հարուստ : Այս Տօքթօրը Տօքթօր Ուէստի աշակերտներէն է եւ կրնայ ճարտար հմուտ բժշկաց կարգէ անցնիլ, որուն երկար ժամանակեայ փորձառութեանը ցուցունելին ՚ի զատ յիշեալ Տօքթօրն ալ կ'իմայի : Մեծ. Տ. Շիրինեան էֆէնտին իր քաջ հմտութեան հետ նաեւ ամենայն առաջնութեամբ ալ զարդարուած է . . . ձրի պատուաւ ընելով շատերու բնական զիւզողութիւնն ու իրենց կեանքն ու արեւը իրենց բաշխած է . . . կ'իմայի եւ որ Տէրը միշտ վստ պատանիները եւ անոնց զիւզողութիւնն :

Մեծ. Տ. Շիրինեան Գեորգէ Քէնտին ազդարարաբար ձրինայելու յանձնառու եղած է, եւ շատ ատենէ ՚ի վեր՝ որ ժամանակ որ ըլլայ՝ սոսանց պատճառի եւ զանցառութեան, եւ առանց ծախք առնելու եւ մինչեւ անգամ զիւզ ստակ չ'ամենելով կ'իմայի իրբեւ հարուստ : Այս Տօքթօրը Տօքթօր Ուէստի աշակերտներէն է եւ կրնայ ճարտար հմուտ բժշկաց կարգէ անցնիլ, որուն երկար ժամանակեայ փորձառութեանը ցուցունելին ՚ի զատ յիշեալ Տօքթօրն ալ կ'իմայի : Մեծ. Տ. Շիրինեան էֆէնտին իր քաջ հմտութեան հետ նաեւ ամենայն առաջնութեամբ ալ զարդարուած է . . . ձրի պատուաւ ընելով շատերու բնական զիւզողութիւնն ու իրենց կեանքն ու արեւը իրենց բաշխած է . . . կ'իմայի եւ որ Տէրը միշտ վստ պատանիները եւ անոնց զիւզողութիւնն :

Մեծ. Տ. Շիրինեան Գեորգէ Քէնտին ազդարարաբար ձրինայելու յանձնառու եղած է, եւ շատ ատենէ ՚ի վեր՝ որ ժամանակ որ ըլլայ՝ սոսանց պատճառի եւ զանցառութեան, եւ առանց ծախք առնելու եւ մինչեւ անգամ զիւզ ստակ չ'ամենելով կ'իմայի իրբեւ հարուստ : Այս Տօքթօրը Տօքթօր Ուէստի աշակերտներէն է եւ կրնայ ճարտար հմուտ բժշկաց կարգէ անցնիլ, որուն երկար ժամանակեայ փորձառութեանը ցուցունելին ՚ի զատ յիշեալ Տօքթօրն ալ կ'իմայի : Մեծ. Տ. Շիրինեան էֆէնտին իր քաջ հմտութեան հետ նաեւ ամենայն առաջնութեամբ ալ զարդարուած է . . . ձրի պատուաւ ընելով շատերու բնական զիւզողութիւնն ու իրենց կեանքն ու արեւը իրենց բաշխած է . . . կ'իմայի եւ որ Տէրը միշտ վստ պատանիները եւ անոնց զիւզողութիւնն :

Մեծ. Տ. Շիրինեան Գեորգէ Քէնտին ազդարարաբար ձրինայելու յանձնառու եղած է, եւ շատ ատենէ ՚ի վեր՝ որ ժամանակ որ ըլլայ՝ սոսանց պատճառի եւ զանցառութեան, եւ առանց ծախք առնելու եւ մինչեւ անգամ զիւզ ստակ չ'ամենելով կ'իմայի իրբեւ հարուստ : Այս Տօքթօրը Տօքթօր Ուէստի աշակերտներէն է եւ կրնայ ճարտար հմուտ բժշկաց կարգէ անցնիլ, որուն երկար ժամանակեայ փորձառութեանը ցուցունելին ՚ի զատ յիշեալ Տօքթօրն ալ կ'իմայի : Մեծ. Տ. Շիրինեան էֆէնտին իր քաջ հմտութեան հետ նաեւ ամենայն առաջնութեամբ ալ զարդարուած է . . . ձրի պատուաւ ընելով շատերու բնական զիւզողութիւնն ու իրենց կեանքն ու արեւը իրենց բաշխած է . . . կ'իմայի եւ որ Տէրը միշտ վստ պատանիները եւ անոնց զիւզողութիւնն :

Մեծ. Տ. Շիրինեան Գեորգէ Քէնտին ազդարարաբար ձրինայելու յանձնառու եղած է, եւ շատ ատենէ ՚ի վեր՝ որ ժամանակ որ ըլլայ՝ սոսանց պատճառի եւ զանցառութեան, եւ առանց ծախք առնելու եւ մինչեւ անգամ զիւզ ստակ չ'ամենելով կ'իմայի իրբեւ հարուստ : Այս Տօքթօրը Տօքթօր Ուէստի աշակերտներէն է եւ կրնայ ճարտար հմուտ բժշկաց կարգէ անցնիլ, որուն երկար ժամանակեայ փորձառութեանը ցուցունելին ՚ի զատ յիշեալ Տօքթօրն ալ կ'իմայի : Մեծ. Տ. Շիրինեան էֆէնտին իր քաջ հմտութեան հետ նաեւ ամենայն առաջնութեամբ ալ զարդարուած է . . . ձրի պատուաւ ընելով շատերու բնական զիւզողութիւնն ու իրենց կեանքն ու արեւը իրենց բաշխած է . . . կ'իմայի եւ որ Տէրը միշտ վստ պատանիները եւ անոնց զիւզողութիւնն :

Մեծ. Տ. Շիրինեան Գեորգէ Քէնտին ազդարարաբար ձրինայելու յանձնառու եղած է, եւ շատ ատենէ ՚ի վեր՝ որ ժամանակ որ ըլլայ՝ սոսանց պատճառի եւ զանցառութեան, եւ առանց ծախք առնելու եւ մինչեւ անգամ զիւզ ստակ չ'ամենելով կ'իմայի իրբեւ հարուստ : Այս Տօքթօրը Տօքթօր Ուէստի աշակերտներէն է եւ կրնայ ճարտար հմուտ բժշկաց կարգէ անցնիլ, որուն երկար ժամանակեայ փորձառութեանը ցուցունելին ՚ի զատ յիշեալ Տօքթօրն ալ կ'իմայի : Մեծ. Տ. Շիրինեան էֆէնտին իր քաջ հմտութեան հետ նաեւ ամենայն առաջնութեամբ ալ զարդարուած է . . . ձրի պատուաւ ընելով շատերու բնական զիւզողութիւնն ու իրենց կեանքն ու արեւը իրենց բաշխած է . . . կ'իմայի եւ որ Տէրը միշտ վստ պատանիները եւ անոնց զիւզողութիւնն :

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'Ս. Ռ. Ե. Ի. Տ. Ր. Ա. Կ. Ա. Ն.', 'ԸՆԹՍՅՔ ՓՈՒՆԱԿՈՒԹԵԱՆ', 'ԸՆԹՍՅՔ ԳՐԱՄՈՅ', 'ՎՈՍՍԱԳՆՆԵՐԻՍՏՈՒԹՅՈՒՆ'.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'Վ. Ս. Ս. Ս.', 'ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ', 'ԻՈՉԱԿ ԶՈՐ', 'ՊՈՐՏԱՆ ԳՐԱՄՈՅ'.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'Մ. Ս. Ս. Ս.', 'ՊՈՐՏԱՆ ԳՐԱՄՈՅ', 'Վ. Ս. Ս. Ս.', 'Մ. Ս. Ս. Ս.'.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes items like 'ՊՈՐՏԱՆ ԳՐԱՄՈՅ', 'Վ. Ս. Ս. Ս.', 'Մ. Ս. Ս. Ս.', 'Վ. Ս. Ս. Ս.'.